

U s n e s e n í

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Holejšovského a soudců JUDr. Jaroslavy Vlčkové a JUDr. Jany Součkové v právní věci návrhu navrhovatele Města Nové Strašecí se sídlem Komenského 2001, Nové Strašecí, zastoupeného starostou Miloslavem Pelcem na zápis příspěvkové organizace Technické služby města Nové Strašecí, a dalšího účastníka řízení [REDAKCE], bytem [REDAKCE] do obchodního rejstříku, o odvolání navrhovatele proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24.ledna 2002 č.j. F 59183/2001 - 28,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24.ledna 2002 č.j. F 59183/2001 - 28 se z r u š u j e a věc se v r a c í soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem ze dne 11.7.2001 se město Nové Strašecí jako zakladatel příspěvkové organizace nazvané Technické služby města Nové Strašecí domáhalo zápisu této organizace do obchodního rejstříku. Jako jeden z předkládaných dokladů doložil navrhovatel zřizovací listinu ze dne 11.7.2001, jakož i zápis z 18.zasedání zastupitelstva města Nové Strašecí konaného dne 14.6.2001.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 24.ledna 2002 č.j. F 59183/2001 - 28 návrh na zápis zamítl s tím, že úpravu ust. § 27 zákona č. 250/2000 Sb. lze vztáhnout jen na příspěvkové organizace "nově zřizované" podle jmenovaného zákona. V zákoně není stanovena zpětná účinnost a tudíž ji nelze přiznat. O okamžiku vzniku resp. založení příslušné příspěvkové organizace svědčí podle soudu prvního stupně navrhovatelem předložený doklad od Českého statistického úřadu o přidělení identifikačního čísla ze dne 1.7.1973.

Proti usnesení soudu prvního stupně podal navrhovatel v zákonné lhůtě odvolání s tím, že došlo pouze k přeměně dosavadní, již zřízené rozpočtové organizace na příspěvkovou. Z odvolání plyne požadavek zápisu navržených skutečností.

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.

Soudu prvního stupně je nutné přisvědčit v tom, že zákonodárce podcenil problematiku již existujících rozpočtových organizací, které se ve smyslu § 41 odst.2 zák.č. 250/2000 Sb. "přeměnily" na příspěvkové organizace, u nichž přísluší postavení zřizovatele obci. Absence výslovné právní úpravy ohledně případného zápisu takovýchto subjektů do obchodního rejstříku pak umožňuje různé výklady, včetně výkladu soudu prvního stupně. Odvolací soud s ním nicméně nesouhlasí, neboť se nejeví jako systematický ani logický.

Ust. § 27 odst.6 zák. č.250 /2000 Sb. obecně stanoví, že "příspěvková organizace se zapisuje do obchodního rejstříku" a že návrh podává zřizovatel. Podle § 41 odst.1 zák.č.250/2000 Sb.se dosavadní rozpočtové organizace, k nimž funkce zřizovatele měla před účinností řečeného zákona obec, účinností zákona staly organizační složkou obce. To ovšem neplatí, jestliže obec dosavadní rozpočtovou organizací do 6 měsíců ode dne účinnosti zák.č. 250/2000 Sb. přemění na příspěvkovou organizaci. V tom případě se postupuje podle § 27 zák.č.250/2000 Sb. a touto změnou přecházejí všechna práva a povinnosti z dosavadní rozpočtové organizace na příspěvkovou organizaci jako jejího právního nástupce. Jestliže tedy ve smyslu § 41 odst.2 zák.č. 250/2000 Sb. obec přemění rozpočtovou organizaci na příspěvkovou postupem dle § 27 zák.č.250/2000 Sb., na kteréžto ustanovení zákon výslovně odkazuje, není důvod neuplatnit na takovou přeměnu rovněž i ust. § 27 odst.6 zák.č. 250/2000 Sb. o zápisu do obchodního rejstříku. Do obchodního rejstříku se tedy zapisují jak příspěvkové organizace vzniklé zcela nově dle § 27 zák. č. 250/2000 Sb., tak i příspěvkové organizace, na něž byly obcemi přeměněny dosavadní rozpočtové organizace postupem dle § 41 odst.2 zák.č. 250/2000 Sb. Tento výklad je jak logický, tak i systematický a rovněž i systémový v tom, že nečiní rozdíl mezi příspěvkovými organizacemi vzniklými zcela nově a mezi tzv. přeměněnými. Oba typy jsou totiž příspěvkovými organizacemi s naprosto shodným právním režimem /daným především ust. § 27 zák. č.250/2000 Sb./ a je tudíž jak logické, systematické, tak i systémově správné, aby byly všechny bez rozdílu zapsány v obchodním rejstříku. Navíc je tím i naplněna funkce obchodního rejstříku coby zrcadla právních skutečností, neboť zápis příspěvkové organizace do obchodního rejstříku má deklaratorní charakter, když organizace vzniká okamžikem dokonání zřizovacího procesu a zápis v rejstříku má tedy za úkol zobrazit již existující právnickou osobu - příspěvkovou organizaci. I z tohoto hlediska je irelevantní způsob vzniku příspěvkové organizace /přeměnou či zcela nově/, leč je podstatná jejich existence a nutnost zobrazení této existence v obchodním rejstříku.

Ze soudního spisu odvolací soud zjistil, že navrhovatel se v návrhu dopustil chyby, kterou soud prvního stupně, zjevně vzhledem ke svému závěru o nemožnosti zápisu celé příspěvkové organizace, nereflektoval. Podle § 19b odst.1 obč. zák. mají právnické osoby svůj název, který musí být určen při jejich zřízení. Podle § 8 odst.1 obch.zák. je obchodní firma (dále jen firma) název, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku. Podle § 8 odst.2 obch.zák. se na podnikatele nezapsaného v obchodním rejstříku nevztahují ustanovení o firmě.

Podle § 9 odst.2 obch.zák. věta druhá firmou právnické osoby, která se zapisuje do obchodního rejstříku na základě zvláštního právního předpisu /čímž se rozumí jiný právní předpis, než je obchodní zákoník/ a která vznikla před tímto zápisem, je její název. Obecně pak stanoví, že součástí firmy právnických osob je i dodatek označující jejich právní formu. Z uvedeného tedy plyne, že u vzniklé, tedy existující příspěvkové organizace, která není zapsána v obchodním rejstříku, neexistuje, tedy není dána firma, leč toliko její název, neboť firmou se název existující právnické osoby stává až zápisem do obchodního rejstříku. Do té doby tedy pro název z hlediska ust. § 9 odst.2 obch.zák. neplatí, že by jeho součástí musel být dodatek označující právní formu, i když by tento závěr snad bylo možné učinit z hlediska obecných zásad občanského zákoníku o pravdivosti, určitosti a jasnosti názvu právnické osoby. Pro zápis do obchodního rejstříku je však u právnické osoby nutné, aby její "budoucí firma" odpovídala požadavku ust. § 9 odst.2 obch. zák. poslední věta, tedy že součástí firmy právnických osob je i dodatek označující jejich právní formu. To je v souladu se zásadami platícími pro firmu podnikatele /podnikatelem je ve smyslu § 2 odst.2 písm.a) obch.zák. každá osoba zapsaná v obchodním rejstříku/, tedy zásadami nezaměnitelnosti, pravdivosti, jasnosti a legality. Dodatek označující právní formu právnické osoby - podnikatele umožňuje jednotlivé podnikatele rozeznat navzájem, jakož i jednoznačně určit jejich charakter (například obchodní společnost, družstvo, příspěvková organizace či státní podnik). Příspěvková organizace zapisovaná do obchodního rejstříku musí mít ve svém zapisovaném názvu /firmě/ uveden dodatek označující její právní formu, tedy určení, že jde o příspěvkovou organizaci. Organizaci nesplňující uvedenou zákonnou podmínku nelze do obchodního rejstříku zapsat.

V daném případě odvolací soud ze zřizovací listiny, jakož i z návrhu na zápis do obchodního rejstříku zjistil, že název příspěvkové organizace v nich uvedený zní "Technické služby města Nové Strašecí", tedy neobsahuje dodatek o právní formě. Jak bylo výše rozebráno, jde o název v obchodním rejstříku dosud nezapsaný, existující právnické osoby, nicméně takový název nesplňuje zákonnou podmínku pro firmu právnické osoby, předmětnou příspěvkovou organizaci tudíž na základě předmětného návrhu do obchodního rejstříku nelze zapsat. Na druhé straně, za dané situace, kdy právnická osoba existuje a je tudíž žádoucí její existenci zapsat do obchodního rejstříku, čímž by došlo k souladu skutečného stavu a stavu zapsaného, lze v neuvedení zákonného znění budoucí firmy předmětné příspěvkové organizace v návrhu spatřovat v první řadě vadu - neúplnost návrhu. K jejímu odstranění měl soud prvního stupně navrhovatele vyzvat dle § 43 odst.1 o.s.ř.

Ze všech výše uvedených důvodů odvolací soud podle § 221 odst.1 o.s.ř. usnesení soudu prvního stupně zrušil a podle § 221 odst.2 o.s.ř. mu věc vrátil k dalšímu řízení. V něm soud prvního stupně v první řadě výše zmíněným způsobem navrhovatele vyzve, pakliže ten neučiní potřebné úkony již na základě rozhodnutí odvolacího soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

V Praze dne 6.března 2003

JUDr. Josef H o l e j š o v s k ý, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:

